

Πληθωρισμός και αύξηση επιτοκίων: οι επιπτώσεις για καταναλωτές και επιχειρήσεις

Η παγκόσμια οικονομία διέρχεται μια περίοδο αστάθειας εξαιτίας διάφορων παραγόντων οι οποίοι καθιστούν παρακινδυνευμένη οποιαδήποτε πρόβλεψη για το μέλλον. Μεγαλύτερο πρόβλημα αποτελεί ο πληθωρισμός που καλπάζει, τόσο εξαιτίας των ανωμαλιών που έχει δημιουργήσει η πανδημία στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα, όσο και λόγω του συνεχώς αυξανόμενου ενεργειακού κόστους που έχει ενταθεί ακόμα περισσότερο έπειτα από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Ο πληθωρισμός αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα αποσταθεροποίησης, η αντιμετώπιση του οποίου απαιτεί αναπροσαρμογή της νομισματικής πολιτικής των Κεντρικών Τραπεζών, με αύξηση των επιτοκίων, αποσκοπώντας στην εξισορρόπηση των υπερθερμασμένων οικονομιών. Στην Ευρωζώνη, ο πληθωρισμός έχει σκαρφαλώσει στο 8,6%, στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων δεκαετιών (πηγή: Bloomberg, στοιχεία 30/06/2022). Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αντιμετωπίζει μια μεγάλη πρόκληση και προσανατολίζεται στη **σταδιακή σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής της**, αυξάνοντας το επιτόκιο παρέμβασης, με απώτερο σκοπό την επαναφορά του πληθωρισμού κοντά στο επίπεδο-στόχο του 2,0%.

Πηγή: Bloomberg

Καταναλωτές και επιχειρήσεις

Ποιες είναι όμως οι κυριότερες συνέπειες της αύξησης των επιτοκίων για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις; Η πρώτη βασική επίπτωση είναι ότι **το χρήμα γίνεται ακριβότερο**. Τόσο οι καταναλωτές, όσο και οι επιχειρήσεις θα πρέπει να πληρώσουν υψηλότερους τόκους για να εξυπηρετήσουν τα δάνειά τους. Αυτό αποτελεί αντικίνητρο για πρόσθετη κατανάλωση αγαθών και υπηρεσιών για τους πρώτους και τροχοπέδη για περαιτέρω κεφαλαιουχικές επενδύσεις για τις δεύτερες. Η άνοδος των τιμών συρρικνώνει την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, ενώ τα υψηλότερα επιτόκια κατα-

θέσεων τους δίνουν κίνητρο για αύξηση της αποταμίευσης εις βάρος της κατανάλωσης. Τα παραπάνω προκαλούν μείωση της συνολικής ζήτησης και σταδιακή αποκλιμάκωση των τιμών, γεγονός που οδηγεί μεσοπρόθεσμα σε εξασθένηση των πληθωριστικών πιέσεων.

Ομολογιακές και μετοχικές επενδύσεις

Τα ομόλογα αποτελούν τη βασική κατηγορία επένδυσης που έχει τη μεγαλύτερη ευαισθησία στην άνοδο των επιτοκίων, καθώς **όταν αυξάνουν τα επιτόκια, οι τιμές των ομολόγων κινούνται σε χαμηλότερα επίπεδα**. Αυτό συμβαίνει γιατί τα νέα ομόλογα που εκδίδονται προσφέρουν μεγαλύτερο τόκο από τις υφιστάμενες εκδόσεις, που γίνονται έτσι λιγότερο ελκυστικές για τους επενδυτές. Ως επακόλουθο, οι τιμές των ομολόγων που βρίσκονται ήδη σε κυκλοφορία υποχωρούν, με σκοπό να προσελκύσουν εκ νέου το αγοραστικό ενδιαφέρον.

Η αύξηση των επιτοκίων επηρεάζει όμως δυσμενώς και τις μετοχικές επενδύσεις, καθώς αυξάνει το λειτουργικό κόστος των εταιρειών, κάνει ακριβότερη την εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων και συμπιέζει τα περιθώρια κέρδους τους λόγω αυξημένου κόστους παραγωγής. Παράλληλα, η μείωση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών δημιουργεί αρνητικό αντίκτυπο στη συνολική ζήτηση για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι εταιρείες, με αντίστοιχη μείωση του κύκλου εργασιών τους.

Ενεργή επαγγελματική διαχείριση

Παρατηρώντας τα στοιχεία των διεθνών οικονομιών για μεγάλα χρονικά διαστήματα, βλέπουμε ότι τα βασικά μεγέθη όπως για παράδειγμα η παραγωγή, το εισόδημα και η απασχόληση παρουσιάζουν μια κυκλικότητα. Έτσι αυξάνονται ή μειώνονται, άλλοτε με εντονότερο ή ηπιότερο ρυθμό. Οι κύκλοι που διέρχονται οι οικονομίες δεν έχουν την ίδια διάρκεια, ούτε την ίδια ένταση. Αυτό που είναι όμως κοινό είναι ότι **τις περιόδους επιβράδυνσης ή συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας, ακολουθεί πάντα η ανάκαμψη**.

Είναι γεγονός ότι στο τρέχον ιδιαίτερα ευμετάβλητο οικονομικό περιβάλλον που ζούμε, η ανεύρεση επενδυτικών ευκαιριών γίνεται ολοένα πολυπλοκότερη και απαιτεί σημαντική εμπειρία και εξειδίκευση. **Η επαγγελματική διαχείριση μέσω αμοιβαίων κεφαλαίων προσφέρει στους επενδυτές μια σειρά από πλεονεκτήματα:**

- > συνεχή αξιολόγηση και παρακολούθηση των επενδύσεων,
- > μεγάλη διασπορά που μειώνει τον επενδυτικό κίνδυνο και
- > άμεση ρευστότητα που επιτρέπει γρήγορη ανταπόκριση στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες.

Αυτά ακριβώς τα χαρακτηριστικά έχουν καταστήσει τα αμοιβαία κεφάλαια τον πιο δημοφιλή τρόπο επένδυσης παγκοσμίως, ενδεδειγμένο για όλες τις συνθήκες των αγορών και όλους τους τύπους των επενδυτών.

Η σημασία του να παραμένεις επενδεδυμένος

Η μεταβλητότητα και οι διακυμάνσεις της αξίας των επενδύσεων αποτελούν εγγενή χαρακτηριστικά των διεθνών κεφαλαιαγορών. Στην τρέχουσα οικονομική συγκυρία κάθε πρόβλεψη για τις αγορές είναι παρακινδυνευμένη. Παράγοντες όπως το υψηλό ενεργειακό κόστος, ο ολοένα κλιμακούμενος πληθωρισμός, ο κύκλος ανοδικών επιτοκίων στον οποίο έχουμε εισέλθει και η ανησυχία ότι η παγκόσμια οικονομία ενδεχομένως διολισθήσει σε ύφεση, ωθούν πολλούς επενδυτές να αναρωτηθούν εάν είναι προτιμότερο να ρευστοποιήσουν τις επενδύσεις τους και να μείνουν εκτός των αγορών μέχρι να περάσει η «καταιγίδα».

Ιστορικά στοιχεία έχουν δείξει ότι είναι σχεδόν αδύνατο να μπορέσουν οι επενδυτές να χρονομετρήσουν τις αγορές (market-timing) και η απόπειρα να το κάνουν συνήθως βλάπτει τις μακροχρόνιες αποδόσεις των χαρτοφυλακίου τους και μειώνει τις πιθανότητες να επιτύχουν τους οικονομικούς στόχους τους.

Οι κυριότεροι λόγοι για τους οποίους συμβαίνει αυτό μπορούν να συνοψιστούν ως ακολούθως:

- **Οι κεφαλαιαγορές κινούνται με βάση τα θεμελιώδη μεγέθη και λειτουργούν προεξοφλητικά.** Αυτό σημαίνει ότι πολλά από τα αρνητικά νέα έχουν ήδη ενσωματωθεί στις τιμές των μετοχών και των ομολόγων. Κατά αντιστοιχία, ο ανοδικός κύκλος των αγορών συνήθως λαμβάνει χώρα όταν υπάρχουν προσδοκίες ότι τα οικονομικά μεγέθη θα βελτιωθούν μελλοντικά και προηγείται χρονικά της πραγματικής ενίσχυσής τους. Είναι λοιπόν εξαιρετικά δύσκολο να προβλέψει κανείς ποιο είναι το σημείο καμπής όπου η τάση αλλάζει.

- Η εμπειρία πολλών ετών έχει δείξει ότι **συχνά οι υψηλότερες ημερήσιες αποδόσεις έχουν συντελεστεί κατά τη διάρκεια πτωτικών αγορών.** Οι επενδυτές που μένουν εκτός αγορών σπανίως επιστρέφουν σε αυτές την κατάλληλη στιγμή με αποτέλεσμα να χάνουν αυτές τις αποδόσεις, γεγο-

νός που έχει μεγάλο αρνητικό αντίκτυπο στη μακροχρόνια σωρευτική απόδοση του χαρτοφυλακίου τους, όπως χαρακτηριστικά δείχνει το παρακάτω διάγραμμα.

- **Ο υψηλός πληθωρισμός διαβρώνει την αξία του χρήματος.** Σε περιόδους σαν αυτή που διανύουμε, όπου τα επιτόκια των τραπεζών αναμένεται να κινηθούν οριακά θετικά και ο πληθωρισμός έχει αγγίξει διψήφια νούμερα, το πραγματικό επιτόκιο είναι αρνητικό. Αυτό σημαίνει ότι ακόμα και εάν αυτό δεν είναι άμεσα αντιληπτό, **η απόδοση των μετρητών είναι αρνητική** και τα μετρητά δεν αποτελούν μέσο διαφύλαξης της αξίας των κεφαλαίων.

Πηγή: Capital Group

Οδηγούμαστε λοιπόν στο συμπέρασμα ότι είναι εξέχουσα σημασίας να έχουν διαμορφώσει οι επενδυτές, σε συνεργασία με τους προσωπικούς τους συμβούλους επενδύσεων, ένα χαρτοφυλάκιο με μεγάλη διασπορά που να είναι αντιπροσωπευτικό του επενδυτικού τους προφίλ και να εμπίπτει εντός των ορίων του επενδυτικού κινδύνου που επιθυμούν να αναλάβουν. Σε αυτή την περίπτωση δε χρειάζεται να ανησυχούν για τις διακυμάνσεις των αγορών, αλλά αρκεί να παραμένουν προσηλωμένοι στην επενδυτική στρατηγική τους ώστε να καταφέρουν να επιτύχουν τους στόχους τους μακροπρόθεσμα.

ALPHA TRUST Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων και Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων

Τατοίου 21, 145 61 Κηφισιά| Αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 882401000| Αποφ. Επιτρ. Κεφαλ.: 24/669/23.12.2013 & 7/695/15.10.2014| τηλ.: 210 6289100, 2106289300| email: info@alphatruster.gr

alphatruster.gr

@alphatruster

@alphatruster_

@alphatruster

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην παρούσα ανασκόπηση αφορούν σε παρελθούσες υπηρεσίες και συναλλαγές και δεν συνιστούν δεσμευτική ή ασφαλή πρόβλεψη ως προς την αντίστοιχη απόδοση των υπηρεσιών και συναλλαγών αυτών στο μέλλον. Η παρούσα έχει σκοπό ενημερωτικό και δεν επιτρέπεται η με οποιοδήποτε τρόπο, μερική ή ολική αναπαραγωγή ή δημοσίευσή της χωρίς την προηγούμενη γραπτή συναίνεση της ALPHA TRUST. Μέρος των πληροφοριών και των στοιχείων της παρούσας έχουν αντληθεί από αξιόπιστες πηγές, χωρίς να παρέχεται καμία εγγύηση για την ακρίβεια και την εγκυρότητά τους, οι δε εκτιμήσεις που τυχόν περιέχονται δεν συνιστούν καθ' οιονδήποτε τρόπο ανάλυση, προτροπή (ή το αντίθετο) ή επενδυτική συμβουλή για πραγματοποίηση συναλλαγών. Η ALPHA TRUST δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε επενδυτική κίνηση, που ενδεχομένως πραγματοποιηθεί, βάσει των εκτιμήσεων που δημοσιεύονται στην παρούσα, καθώς οι αγορές χρήματος και κεφαλαίου υπόκεινται σε απρόβλεπτες διακυμάνσεις και η απόδοση των επενδύσεων είναι πιθανόν να αποβεί ζημιογόνος ή κερδοφόρος και συνεπώς σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι εγγυημένη.

Περισσότερες πληροφορίες για τα Α/Κ ALPHA TRUST, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών πληροφοριών τυχόν κατηγοριών μεριδίων τους, μπορούν να αντληθούν από τα έγγραφα «Βασικές Πληροφορίες για τους Επενδυτές», τα σχετικά ενημερωτικά δελτία, τους κανονισμούς, τις εξαγγελίες και τις ετήσιες εκθέσεις. Τα προαναφερόμενα έντυπα καθώς και άλλες πληροφορίες όπως οι τιμές των μεριδίων των Α/Κ, διατίθενται στην ελληνική γλώσσα μέσω διαδικτύου από την ιστοσελίδα της εταιρείας <https://www.alphatruster.gr> ή δωρεάν σε έντυπη μορφή από τα γραφεία της εταιρείας (Τατοίου 21, 145 61 Κηφισιά) και τους εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους της ALPHA TRUST.